

AGNIESZKA KULIG

W poszukiwaniu sensu samotności. Studium kulturowe

Samotności bać się nie musimy, a tym bardziej – lektury na jej temat. Jednak aby obawy nie zakłóciły naszego podejścia do problemu, warto dowiedzieć się o jej miejscu i funkcji w kulturze. Warto zapytać: Dlaczego obecność tego doświadczenia jest często interpretowana jako sytuacja kryzysu jednostki i słabości wspólnoty, przy pominięciu jego kulturotwórczego potencjału? Dlaczego kulturowi samotnicy, tacy jak św. Antoni czy Henry David Thoreau, przywołani w tej pracy, mogą fascynować, ale niewystarczająco korzystamy z ich indywidualnych umiejętności przebywania „sam na sam ze sobą”? Samotność wspomaga najważniejszy proces formacyjny w kulturze, mianowicie wyodrębnienie suwerennego podmiotu. Samotność nie jest ucieczką od kultury, lecz nabyciem w niej kompetencji, aby ustanowić indywidualność.

Założona interdyscyplinarność stanowi niewątpliwie walor proponowanego studium, a koncepcja nawiązań do ustaleń z innych dziedzin jest przemyślana i potwierdzona lekturami. Należy też podkreślić biegłość autorki w rozpoznaniu problematyki samotności w odniesieniu do myśli filozoficznej. Powstała w efekcie próba kulturowego studium samotności jest intrygująca w warstwie poznawczej i zajmująca pod względem dopełniających się kontekstów kulturowych, filozoficznych i religioznawczych, a dla czytelnika poszukującego w lekturze tropów odsłaniających szerokie horyzonty duchowości szczególnie inspirująca.

dr hab. Daria Mazur, prof. nadzw. UKW w Bydgoszczy

Największym odkryciem pracy jest część dotycząca filozoficznych kontekstów samotności, powrót do fenomenologii, który otwiera nową perspektywę badań. Autorka deklaruje, że interesuje ją to, co samotność wnosi w przestrzeń podmiotu oraz kultury, w której się wydarza. Nie ogarnia jej „szaleństwo katalogowania”, nie zamierza przeprowadzać kolejnej klasyfikacji rodzajów, typów, modeli doświadczenia samotności, a potem dokonywać ich drobiazgowych analiz. Chodzi Jej raczej o indywidualne praktyki i techniki stosowane przez samotników. Trzeba oddać Autorce, że podejmując tak trudny temat, nie popada w doryzmyzm, daleka jest od pesymizmu, nie dokonuje również afirmacji samotności.

*dr hab. Małgorzata Okupnik
Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu*

ISBN: 978-83-64902-77-2

246 stron, format A5,

okładka miękka ze skrzydełkami